

УДК 517.946

В. В. Маринець (ДВНЗ «Ужгородський нац. ун-т»),

О. Ю. Питьовка (Мукачівський держ. ун-т)

ДОСЛІДЖЕННЯ КРАЙОВОЇ ЗАДАЧІ ДЛЯ НЕЛІНІЙНОГО ХВИЛЬОВОГО РІВНЯННЯ З РОЗРИВНОЮ ПРАВОЮ ЧАСТИНОЮ

We established the sufficient conditions of existence and uniqueness of regular or irregular solution of boundary-value problem for non-linear wave equation with discontinuous right part in domain with complicated structure.

Встановлюються достатні умови існування та єдиності регулярного або іррегулярного розв'язку крайової задачі для нелінійного хвильового рівняння з розривною правою частиною в області зі складною структурою краю.

Дана робота є продовженням досліджень, приведених в статтях [1, 2].

Розглянемо в \mathbb{R}^2 область $D = D_1 \cup D_2 \cup D_3$, де

$$D_1 = \{(x, y) | x \in (x_0, x_1], y \in (y_0, y_1]\}, \quad x_0 < x_1 < x_2,$$

$$D_2 = \{(x, y) | x \in [x_0, x_1], y \in (y_1, g_1(x))\}, \quad y_0 < y_1 < y_2,$$

$$D_3 = \{(x, y) | x \in (x_1, x_2], y \in (g_2(x), y_1)\},$$

а $y = g_r(x) \Leftrightarrow x = k_r(y)$, $r = 1, 2$ — "вільні" криві, причому $g'_r(x) > 0$, $g_1(x_{r-1}) = y_r$, $g_2(x_r) = y_{r-1}$.

Позначимо через $D^* := D \setminus E_1 \cup E_2$, $E_1 = \{(x, y) | x \in [x_0, x_1], y = y_1\}$, $E_2 = \{(x, y) | y \in [y_0, y_1], x = x_1\}$

Дослідимо задачу: в просторі функцій $C^*(\bar{D}) := C^{(1,1)}(D^*) \cap C(\bar{D})$ знайти розв'язок рівняння

$$L_{(1,1)}u(x, y) = f(x, y, u(x, y)) := f[u(x, y)], \quad (1)$$

$$L_{(1,1)}u(x, y) := u_{xy}(x, y) + a_1(x, y)u_x(x, y) + a_2(x, y)u_y(x, y),$$

який задовольняє умови

$$u(x_0, y) = \psi(y), y \in [y_0, y_1], \quad u(x, y_0) = \varphi(x), x \in [x_0, x_1], \quad (2)$$

$$u(x, g_1(x)) = \omega_1(x), x \in [x_0, x_1], \quad (3)$$

$$u(x, g_2(x)) = \omega_2(x), x \in [x_1, x_2], \quad (4)$$

$$\psi(y_0) = \varphi(x_0), \quad \psi(y_1) = \omega_1(x_0), \quad \varphi(x_1) = \omega_2(x_1), \quad (5)$$

а права частина рівняння (1) $f[u(x, y)] = f_s[u_s(x, y)]$, $(x, y) \in \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$, де $f_s[u_s(x, y)] \in C(\bar{B}_s)$, $f_s : \bar{B}_s \rightarrow \mathbb{R}$, $\bar{B}_s \subset \mathbb{R}^3$, $\text{Пр}_{xOy}\bar{B}_s = \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$, причому

$$u_2(x, y_1) = u_1(x, y_1), \quad x \in [x_0, x_1], \quad (6)$$

$$u_3(x_1, y) = u_1(x_1, y), \quad y \in [y_0, y_1]. \quad (7)$$

Зауважимо, що умови (5) є умовами узгодженості крайових умов (2)–(4), а (6), (7) – умови неперервності розв'язку задачі (1)–(5), якщо він існує. Права частина рівняння (1) $f[u(x, y)]$ всюди неперервна функція в області \bar{B} , $\bar{B} := \bar{B}_1 \cup \bar{B}_2 \cup \bar{B}_3$, за виключенням характеристик рівняння (1) $y = y_1$, $x = x_1$, вздовж яких вона може мати скінченні розриви. Очевидно, якщо існує розв'язок задачі (1)–(7) $u(x, y)$, то $u(x, y) = u_s(x, y)$, $(x, y) \in \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$, де $u_1(x, y)$ є розв'язком задачі Гурса (1), (2), (5) при $(x, y) \in \bar{D}_1$, $u_2(x, y)$ – задачі Дарбу (1), (3), (5), (6), $(x, y) \in \bar{D}_2$, а $u_3(x, y)$ – задачі Дарбу (1), (4), (5), (7), при $(x, y) \in \bar{D}_3$.

Надалі вважатимемо, що $a_1(x, y) \in C^{(1,0)}(D)$, $a_2(x, y) \in C^{(0,1)}(D)$, $\psi(y) \in C^1[y_0, y_1]$, $\varphi(x) \in C^1[x_0, x_1]$, $\omega_r(x, y) \in C^1[x_{r-1}, x_r]$, $r = 1, 2$, причому

$$a_{1x}(x, y) = a_{2y}(x, y). \quad (8)$$

Справедлива наступна

Лема 1. Якщо $f_s[u_s(x, y)] \in C(\bar{B}_s)$ і виконується умова (8), то крайова задача (1)–(7) еквівалентна системі інтегральних рівнянь вигляду

$$u_s(x, y) = \gamma_s(x, y) + \epsilon_s T_{1,s} F_1[u_1(\xi, \eta)] + T_s F_s[u_s(\xi, \eta)], \quad (x, y) \in \bar{D}_s, \quad s = 1, 2, 3, \quad (9)$$

де $\epsilon_1 = 0$, $\epsilon_2 = \epsilon_3 = 1$, а

$$F_s[u_s(x, y)] := f_s[u_s(x, y)] + [a_{2y}(x, y) + a_1(x, y)a_2(x, y)] u_s(x, y),$$

$$T_1 F_1[u_1(\xi, \eta)] := \int_{x_0}^x \int_{y_0}^y K(x, y; \xi, \eta) F_1[u_1(\xi, \eta)] d\eta d\xi, \quad (x, y) \in \bar{D}_1,$$

$$\gamma_1(x, y) := \psi(y) \exp\left(\int_x^{x_0} a_2(\xi, y) d\xi\right) + \int_{x_0}^x K(x, y; \xi, y_0) [\varphi'(\xi) + a_2(\xi, y_0)\varphi(\xi)] d\xi,$$

$$T_2 F_2[u_2(\xi, \eta)] := \int_{k_1(y)}^x \int_{y_1}^y K(x, y; \xi, \eta) F_2[u_2(\xi, \eta)] d\eta d\xi, \quad (x, y) \in \bar{D}_2,$$

$$\begin{aligned} \gamma_2(x, y) &:= \omega_1(k_1(y)) \exp\left(\int_x^{k_1(y)} a_2(\xi, y) d\xi\right) + \\ &+ \int_{k_1(y)}^x K(x, y; \xi, y_0) [\varphi'(\xi) + a_2(\xi, y_0)\varphi(\xi)] d\xi, \end{aligned}$$

$$T_{1,2} F_1[u_1(\xi, \eta)] := \int_{k_1(y)}^x \int_{y_0}^{y_1} K(x, y; \xi, \eta) F_1[u_1(\xi, \eta)] d\eta d\xi,$$

$$T_3 F_3[u_3(\xi, \eta)] := \int_{g_2(x)}^y \int_{x_1}^x K(x, y; \xi, \eta) F_3[u_3(\xi, \eta)] d\xi d\eta, \quad (x, y) \in \bar{D}_3,$$

$$\begin{aligned} \gamma_3(x, y) &:= \omega_2(x) \exp \left(\int_y^{g_2(x)} a_1(x, \eta) d\eta \right) + \\ &+ \int_{g_2(x)}^y K(x, y; x_0, \eta) [\psi'(\eta) + a_1(x_0, \eta)\psi(\eta)] d\eta, \\ T_{1,3}F_1[u_1(\xi, \eta)] &:= \int_{g_2(x)}^y \int_{x_0}^{x_1} K(x, y; \xi, \eta) F_1[u_1(\xi, \eta)] d\xi d\eta, \\ K(x, y; \xi, \eta) &:= \exp \left(\int_y^\eta a_1(\xi, \tau) d\tau + \int_x^\xi a_2(\zeta, y) d\zeta \right). \end{aligned}$$

Із умов (6), (7) випливає, що

$$\begin{aligned} u_{2x}(x, y_1) &= u_{1x}(x, y_1), \quad x \in [x_0, x_1] \text{ і } u_{3y}(x_1, y) = u_{1y}(x_1, y), \quad y \in [y_0, y_1], \text{ а} \\ u_{2y}(x, y_1) - u_{1y}(x, y_1) &= [\rho_1 + \delta_1(x)] \exp \left(\int_x^{x_0} a_2(\xi, y_1) d\xi \right), \quad x \in [x_0, x_1], \\ u_{3x}(x_1, y) - u_{1x}(x_1, y) &= [\rho_2 + \delta_2(y)] \exp \left(\int_y^{y_0} a_1(x_1, \eta) d\eta \right), \quad y \in [y_0, y_1], \end{aligned} \quad (10)$$

де

$$\begin{aligned} \rho_2 &:= \omega_2'(x_1) - \varphi'(x_1) + g_2'(x_1) \left\{ a_1(x_1, y_0)\omega_2(x_1) - [\psi'(y_0) + a_1(x_0, y_0)\psi(y_0)] \times \right. \\ &\quad \left. \times \exp \left(\int_{x_1}^{x_0} a_2(\xi, y_0) d\xi \right) - \int_{x_0}^{x_1} F_1(\xi, y_0, \varphi(\xi)) \exp \left(\int_{x_1}^\xi a_2(\tau, y_0) d\tau \right) d\xi \right\}, \\ \rho_1 &:= -\psi'(y_1) + k_1'(y_1) \left\{ \omega_1'(x_0) + a_2(x_0, y_1)\omega_1(x_0) - [\varphi'(x_0) + a_2(x_0, y_0)\varphi(x_0)] \times \right. \\ &\quad \left. \times \exp \left(\int_{y_1}^{y_0} a_1(x_0, \eta) d\eta \right) - \int_{y_0}^{y_1} F_1(x_0, \eta, \psi(\eta)) \exp \left(\int_{y_1}^\eta a_1(x_0, \tau) d\tau \right) d\eta \right\}, \\ \delta_1(x) &:= \int_{x_0}^x \exp \left(\int_{x_0}^\xi a_2(\tau, y_1) d\tau \right) [f_2[u_2(\xi, y_1)] - f_1[u_1(\xi, y_1)]] d\xi, \quad x \in [x_0, x_1], \\ \delta_2(y) &:= \int_{y_0}^y [f_3[u_3(x_1, \eta)] - f_1[u_1(x_1, \eta)]] \exp \left(\int_{y_0}^\eta a_1(x_1, \tau) d\tau \right) d\eta, \quad y \in [y_0, y_1]. \end{aligned}$$

Із умов (10) випливає справедливність

Лема 2. *Нехай виконуються умови лемми 1 і крайова задача (1)–(7) має розв'язок $u(x, y)$. Тоді він належатиме просторові $C^{(1,1)}(D) \cap C(\bar{D})$ (буде регулярним), якщо $f[u(x, y)] \in C(\bar{B})$ і $\rho_1 = \rho_2 = 0$.*

У супротивному випадку виконуються рівності (10) і розв'язок задачі (1)–(7) буде іррегулярним.

Встановимо достатні умови існування та єдиності розв'язку задачі (1)–(7). З цією метою введемо в розгляд простір функцій $C_1(\overline{B}_s)$.

Означення 1. Будемо говорити, що $F_s[u_s(x, y)] \in C_1(\overline{B}_s)$, якщо функція $F_s[u_s(x, y)]$ задовольняє наступні умови [3]:

- 1) $F_s[u_s(x, y)] \in C(\overline{B}_s)$,
- 2) в просторі функцій $C(\overline{B}_{s,1})$, $\overline{B}_{s,1} \subset \mathbb{R}^4$, $\text{Пр}_{xOy}\overline{B}_{s,1} = \overline{D}_s$, $s = 1, 2, 3$, існує така функція $H_s(x, y, u_s(x, y); v_s(x, y)) := H_s[u_s(x, y); v_s(x, y)]$, що
 - (a) $H_s[u_s(x, y); u_s(x, y)] \equiv F_s[u_s(x, y)]$,
 - (b) для довільної пари неперервних функцій $u_s(x, y), v_s(x, y) \in \overline{B}_{s,1}$, які задовольняють умову $u_s(x, y) \geq v_s(x, y)$, $(x, y) \in \overline{D}_s$, в області $\overline{B}_{s,1}$ виконується нерівність

$$H_s[u_s(x, y); v_s(x, y)] \geq H_s[v_s(x, y); u_s(x, y)], \quad (11)$$

- 3) функція $H_s[u_s(x, y); v_s(x, y)]$ в області $\overline{B}_{s,1}$ задовольняє умову Ліпшиця, тобто, для довільних двох пар неперервних в \overline{D}_s функцій $u_{s,r}(x, y), v_{s,r}(x, y)$, $r = 1, 2$, виконується умова

$$|H_s[u_{s,1}(x, y); u_{s,2}(x, y)] - H_s[v_{s,1}(x, y); v_{s,2}(x, y)]| \leq L_s(|w_{s,1}(x, y)| + |w_{s,2}(x, y)|),$$

де $w_{s,r}(x, y) := u_{s,r}(x, y) - v_{s,r}(x, y)$, $r = 1, 2$, де L_s – стала Ліпшиця, $s = 1, 2, 3$.

Зауважимо, що якщо функція $F_s[u_s(x, y)] \in C(\overline{B}_s)$ і має обмежену частинну похідну першого порядку по $u_s(x, y)$, то вона завжди належить просторові $C_1(\overline{B}_s)$, $s = 1, 2, 3$. Зворотнє твердження не справедливе.

Нехай $z_{s,p}(x, y), v_{s,p}(x, y) \in C(\overline{D}_s)$ належать області $\overline{B}_{s,1}$ для всіх $s = 1, 2, 3$ та $p \in \mathbb{N}_0 := \{0\} \cup \mathbb{N}$.

Введемо позначення:

$$\begin{aligned} w_{s,p}(x, y) &:= z_{s,p}(x, y) - v_{s,p}(x, y), \quad (x, y) \in \overline{D}_s, \quad s = 1, 2, 3, \quad p \in \mathbb{N}_0, \\ f_s^p(x, y) &:= H_s[z_{s,p}(x, y); v_{s,p}(x, y)], \\ f_{s,p}(x, y) &:= H_s[v_{s,p}(x, y); z_{s,p+1}(x, y)], \\ f_{s,p}^*(x, y) &:= H_s[v_{s,p}(x, y); z_{s,p}(x, y)], \\ \alpha_{s,p}(x, y) &:= z_{s,p}(x, y) - \gamma_s(x, y) - \epsilon_s T_{1,s} f_1^p(\xi, \eta) - T_s f_s^p(\xi, \eta), \\ \beta_{s,p}(x, y) &:= v_{s,p}(x, y) - \gamma_s(x, y) - \epsilon_s T_{1,s} f_{1,p}^*(\xi, \eta) - T_s f_{s,p}^*(\xi, \eta), \\ z_{s,p}^*(x, y) &:= z_{s,p}(x, y) - q_{s,p}(x, y) w_{s,p}(x, y), \\ v_{s,p}^*(x, y) &:= v_{s,p}(x, y) + c_{s,p}(x, y) w_{s,p}(x, y), \\ &(x, y) \in \overline{D}_s, \quad s = 1, 2, 3, \\ F_s^p(x, y) &:= H[z_{s,p}^*(x, y); v_{s,p}^*(x, y)], \quad F_{s,p}(x, y) := H[v_{s,p}^*(x, y); z_{s,p+1}(x, y)], \\ R_s^p(x, y) &:= \gamma_s(x, y) + \epsilon_s T_{1,s} F_1^p(\xi, \eta) + T_s F_s^p(\xi, \eta), \end{aligned} \quad (12)$$

$$\begin{aligned}
R_{s,p}(x, y) &:= \gamma_s(x, y) + \epsilon_s T_{1,s} F_{1,p}(\xi, \eta) + T_s F_{s,p}(\xi, \eta), \\
\alpha_{s,p}^*(x, y) &:= z_{s,p}(x, y) - R_s^p(x, y), \\
\beta_{s,p}^*(x, y) &:= v_{s,p}(x, y) - R_{s,p}(x, y),
\end{aligned} \tag{13}$$

де $q_{s,p}(x, y)$, $c_{s,p}(x, y)$ є довільними з простору $C(\overline{D}_s)$ невід'ємними функціями, які задовольняють умови

$$0 \leq q_{s,p}(x, y) \leq 0,5, \quad 0 \leq c_{s,p}(x, y) \leq 0,5 \tag{14}$$

для всіх $p \in \mathbb{N}_0$ та $(x, y) \in \overline{D}_s$, $s = 1, 2, 3$.

Побудуємо послідовності функцій $\{z_{s,p}(x, y)\}$ та $\{v_{s,p}(x, y)\}$ згідно формул [4, 5]

$$\begin{aligned}
z_{s,p+1}(x, y) &= R_s^p(x, y), \quad v_{s,p+1}(x, y) = R_{s,p}(x, y), \\
(x, y) &\in \overline{D}_s, \quad s = 1, 2, 3,
\end{aligned} \tag{15}$$

де за нульове наближення $z_{s,0}(x, y)$, $v_{s,0}(x, y) \in \overline{B}_{s,1}$ вибираємо довільні з простору $C(\overline{D}_s)$ функції, які при $(x, y) \in \overline{D}_s$ задовольняють умови

$$w_{s,0}(x, y) \geq 0, \quad \alpha_{s,0}(x, y) \geq 0, \quad \beta_{s,0}(x, y) \leq 0, \quad (x, y) \in \overline{D}_s. \tag{16}$$

Означення 2. Функції $z_{s,0}(x, y)$, $v_{s,0}(x, y) \in C(\overline{D}_s)$, $s = 1, 2, 3$, які належать області $\overline{B}_{s,1}$ і задовольняють умови (16), називаються функціями порівняння крайової задачі (1)–(7).

Зауважимо, що в силу умови $F_s[u_s(x, y)] \in C(\overline{B}_s)$ функції порівняння задачі (1)–(7) взагалі кажучи існують (див. [6]).

Відмітимо, що в силу (14), (16) якщо $v_{s,0}(x, y)$, $z_{s,0}(x, y) \in \overline{B}_{s,1}$, то і $v_{s,0}^*(x, y)$, $z_{s,0}^*(x, y) \in \overline{B}_{s,1}$, а із виконання умов (16) випливає, що $\alpha_{s,0}^*(x, y) \geq 0$, $\beta_{s,0}^*(x, y) \leq 0$.

Із (12), (13) та (15) маємо

$$Z_{s,p}(x, y) - Z_{s,p+1}(x, y) = \alpha_{s,p}^*(x, y), \quad V_{s,p}(x, y) - V_{s,p+1}(x, y) = \beta_{s,p}^*(x, y), \tag{17}$$

$$w_{s,p+1}(x, y) = \epsilon_s T_{1,s} (F_1^p(\xi, \eta) - F_{1,p}(\xi, \eta)) + T_s (F_s^p(\xi, \eta) - F_{s,p}(\xi, \eta)), \tag{18}$$

$$\alpha_{s,p+1}(x, y) = \epsilon_s T_{1,s} (F_1^p(\xi, \eta) - f_1^{p+1}(\xi, \eta)) + T_s (F_s^p(\xi, \eta) - f_s^{p+1}(\xi, \eta)), \tag{19}$$

$$\begin{aligned}
\beta_{s,p+1}(x, y) &= \epsilon_s T_{1,s} (F_{1,p}(\xi, \eta) - f_{1,p+1}^*(\xi, \eta)) + T_s (F_{s,p}(\xi, \eta) - f_{s,p+1}^*(\xi, \eta)), \\
\alpha_{s,p+1}^*(x, y) - \alpha_{s,p+1}(x, y) &= \\
&= \epsilon_s T_{1,s} (f_1^{p+1}(\xi, \eta) - F_1^{p+1}(\xi, \eta)) + T_s (f_s^{p+1}(\xi, \eta) - F_s^{p+1}(\xi, \eta)),
\end{aligned} \tag{20}$$

$$\begin{aligned}
\beta_{s,p+1}^*(x, y) - \beta_{s,p+1}(x, y) &= \\
&= \epsilon_s T_{1,s} (f_{1,p+1}^*(\xi, \eta) - F_{1,p+1}(\xi, \eta)) + T_s (f_{s,p+1}^*(\xi, \eta) - F_{s,p+1}(\xi, \eta)), \\
v_{s,p}(x, y) - z_{s,p+1}(x, y) &= \beta_{s,p}(x, y) + \\
&+ \epsilon_s T_{1,s} (f_{1,p}^*(\xi, \eta) - F_1^p(\xi, \eta)) + T_s (f_{s,p}^*(\xi, \eta) - F_s^p(\xi, \eta)), \\
z_{s,p}(x, y) - v_{s,p+1}(x, y) &= \alpha_{s,p}(x, y) + \\
&+ \epsilon_s T_{1,s} (f_1^p(\xi, \eta) - F_{1,p}(\xi, \eta)) + T_s (f_s^p(\xi, \eta) - F_{s,p}(\xi, \eta)),
\end{aligned} \tag{21}$$

$$p \in \mathbb{N}_0, \quad (x, y) \in \overline{D}_s, \quad s = 1, 2, 3.$$

Приймаючи до уваги умови (11), (14) та (16), із (17)–(21) методом математичної індукції переконуємося, що якщо на кожному кроці ітерації (15) функції $q_{s,p}(x, y)$, $c_{s,p}(x, y)$ вибирати таким чином, щоб виконувались нерівності

$$\begin{aligned} z_{s,p}(x, y) - z_{s,p+1}(x, y) - q_{s,p}(x, y)w_{s,p}(x, y) &\geq 0, \\ v_{s,p}(x, y) - v_{s,p+1}(x, y) + c_{s,p}(x, y)w_{s,p}(x, y) &\leq 0, \end{aligned} \quad (22)$$

$$(x, y) \in \bar{D}_s, \quad s = 1, 2, 3.$$

то послідовності функцій $\{z_{s,p}(x, y)\}$ та $\{v_{s,p}(x, y)\}$, побудовані згідно закону (15), (22), задовольнятимуть в області $\bar{B}_{s,1}$ умови

$$\begin{aligned} v_{s,p}(x, y) \leq v_{s,p+1}(x, y) \leq z_{s,p+1}(x, y) \leq Z_{s,p}(x, y), \\ \alpha_{s,p}(x, y) \geq 0, \quad \beta_{s,p}(x, y) \leq 0 \end{aligned} \quad (23)$$

для всіх $p \in \mathbb{N}_0$ та $(x, y) \in \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$.

Лема 3. Нехай $F_s[u_s(x, y)] \in C_1(\bar{B}_s)$ і в області $\bar{B}_{s,1}$ існують функції порівняння задачі (1)–(7) $z_{s,0}(x, y)$, $v_{s,0}(x, y)$, $(x, y) \in \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$.

Тоді якщо виконуються умови лема 1, то множина функцій $q_{s,p}(x, y)$, $c_{s,p}(x, y)$, які задовольняють умови (14), (22) непорожня.

Доведення. Дійсно, покладемо на кожному кроці ітерації (15), (16)

$$q_{s,p}(x, y) = \begin{cases} \alpha_{s,p}(x, y)\rho_{s,p}^{-1}(x, y), & \text{при } w_{s,p}(x, y) \neq 0, \\ 0, & \text{при } w_{s,p}(x, y) = 0, \end{cases}$$

$$c_{s,p}(x, y) = \begin{cases} -\beta_{s,p}(x, y)\rho_{s,p}^{-1}(x, y), & \text{при } w_{s,p}(x, y) \neq 0, \\ 0, & \text{при } w_{s,p}(x, y) = 0, \end{cases}$$

$$\rho_{s,p}(x, y) := \alpha_{s,p}(x, y) - \beta_{s,p}(x, y) + w_{s,p}(x, y), \quad (x, y) \in \bar{D}_s, \quad p \in \mathbb{N}_0.$$

Очевидно, що вибрані таким чином функції $q_{s,p}(x, y)$ та $c_{s,p}(x, y)$ в силу (23) задовольняють умови (14), а приймаючи до уваги (17) маємо

$$\begin{aligned} z_{s,p}(x, y) - z_{s,p+1}(x, y) - q_{s,p}(x, y)w_{s,p}(x, y) &= \alpha_{s,p}^*(x, y) - \\ -\alpha_{s,p}(x, y)\rho_{s,p}^{-1}(x, y)w_{s,p}(x, y) &\geq \alpha_{s,p}^*(x, y) \left(1 - \frac{w_{s,p}(x, y)}{\rho_{s,p}(x, y)}\right) \geq 0, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} v_{s,p}(x, y) - v_{s,p+1}(x, y) + c_{s,p}(x, y)w_{s,p}(x, y) &\leq \beta_{s,p}^*(x, y) \left(1 - \frac{w_{s,p}(x, y)}{\rho_{s,p}(x, y)}\right) \leq 0, \\ (x, y) \in \bar{D}_s, \quad s = 1, 2, 3, \quad p \in \mathbb{N}_0, \end{aligned}$$

і лема 3 доведена.

Таким чином нами доведена наступна

Теорема 1. Нехай функції $F_s[u_s(x, y)] \in C_1(\bar{B}_s)$, $a_1(x, y) \in C^{(1,0)}(D)$, $a_2(x, y) \in C^{(0,1)}(\bar{D})$ і виконується умова (8), а в області $\bar{B}_{s,1}$ існують функції порівняння крайової задачі (1) – (7) $z_{s,0}(x, y)$, $v_{s,0}(x, y) \in C(\bar{D}_s)$, $s = 1, 2, 3$.

Тоді для функцій $z_{s,p}(x, y)$, $v_{s,p}(x, y)$, побудованих згідно формул (15), (16), де $q_{s,p}(x, y)$, $c_{s,p}(x, y) \in C(\bar{D}_s)$, $s = 1, 2, 3$ задовольняють в області $\bar{B}_{s,1}$ умови (14), (22), справедливі нерівності (23) для всіх $p \in \mathbb{N}_0$ та $(x, y) \in \bar{D}_s$, $s = 1, 2, 3$.

Ввівши позначення

$$\begin{aligned} \max_s \sup_{\overline{D}_s} w_{s,0}(x, y) = d, \quad \max_{s,p} \sup_{\overline{D}_s} (1 - q_{s,p}(x, y) - c_{s,p}(x, y)) \leq q, \\ \max_s L_s = l, \quad \max \left\{ 1, \sup_{\overline{D}} (y - y_0 + x - x_0) \right\} = \gamma, \\ \max_s \sup_{\overline{D}_s} K(x, y; \xi, \eta) \leq 0, 5K, \quad s = 1, 2, 3, \end{aligned}$$

та повторюючи міркування, приведені в роботі [1], переконуємось у справедливості наступної теореми

Теорема 2. *Нехай виконуються умови теореми 1.*

*Тоді послідовності функцій $\{z_{s,p}(x, y)\}$ та $\{v_{s,p}(x, y)\}$, побудовані згідно за-
кону (14), (15), (16), (22):*

- 1) *збігаються рівномірно до єдиного неперервного розв'язку відповідного інтегрального рівняння (12) при $(x, y) \in \overline{D}_s, s = 1, 2, 3$,*
- 2) *мають місце оцінки*

$$v_{s,p}(x, y) \leq \frac{1}{p!} [lKq\gamma(x - x_0 + y - y_0)]^p d, \quad (x, y) \in \overline{D}_s, \quad s = 1, 2, 3,$$

- 3) *в області $\overline{B}_{s,1}$ мають місце нерівності*

$$v_{s,p}(x, y) \leq v_{s,p+1}(x, y) \leq u_s(x, y) \leq z_{s,p+1}(x, y) \leq z_{s,p}(x, y)$$

для всіх $p \in \mathbb{N}_0, (x, y) \in \overline{D}_s, s = 1, 2, 3$, де $u_s(x, y)$ — єдиний розв'язок системи інтегральних рівнянь (9),

- 4) *збіжність ітераційного методу (14), (15), (16), (22) не повільніша збіжності методу (15), коли $q_{s,p}(x, y) = c_{s,p}(x, y) \equiv 0$ і $F_{s,p}(x, y) \equiv f_{s,p}(x, y)$.*

Наслідок 1. *Нехай виконуються умови теореми 2.*

Тоді в просторі функцій $C^(\overline{D})$ існує єдиний іррегулярний розв'язок задачі (1)–(7).*

Якщо ж права частина рівняння (1) $f[u(x, y)] \in C(\overline{B})$ і виконуються умови $\rho_k = 0, k = 1, 2$, то розв'язок крайової задачі (1)–(7) буде регулярним (належатиме просторові $C^{(1,1)}(D) \cap C(\overline{D})$).

Наслідок 2. *Нехай $\psi(y) = \varphi(x) = 0, (x, y) \in \overline{D}_1, \omega_r(x) = 0, x \in [x_{r-1}, x_r], r = 1, 2$ і $F_s[u_s(x, y)] \in C_1(\overline{B}_s)$, причому $F_s[u_s(x, y)] \equiv H_s[u_s(x, y); 0]$.*

Тоді якщо $F_s[0] \leq (\geq) 0$ в \overline{B}_s , то розв'язок крайової задачі (1)–(7) при $(x, y) \in \overline{D}$ задовольняє нерівності

$$u(x, y) \leq (\geq) 0, \quad (x, y) \in \overline{D}.$$

Список використаної літератури

1. *Marynets V. V. and Marynets K. V. On Goursat–Darboux boundary–value problem for systems of non–linear differential equations of hyperbolic type // Miskolc Mathematical Notes. — 2013. — V.14, No.3. — P. 1009–1020.*

2. *Marynets V. V., Marynets K. V., Pytovka O.Yu.* On one constructive method of the boundary-value problem investigation for the differential equations of the hyperbolic type // *Наук. вісник Ужгород.ун-ту. Сер. матем. і інформ.* — 2015. — Вип.2(27). — С. 76–85.
3. *Маринець В. В., Питювка О.Ю.* Про один підхід дослідження крайових задач для нелінійних рівнянь гіперболічного типу в області із складною структурою краю // *Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Фізико-матем. науки: Збірник наукових праць ІК ім.В.М.Глушкова НАНУ.* — 2017. Випуск 15. — С. 113–119.
4. *Красносельский М.А., Вайникко Г.М., Забрейко П.П., Рунцицкий Я.Б., Стеценко В.Я.* Приближенное решение операторных уравнений. — М.:Наука, 1969. — 456 с.
5. *Курпель Н.С., Шувар Б.А.* Двусторонние операторные неравенства и их применения. — Киев: Наук.думка, 1980. — 268 с.
6. *Маринець В. В.* Про один конструктивний метод дослідження крайової задачі Дарбу–Гурса // *Наук. вісник Ужгород.ун-ту. Сер. матем. і інформ.* — 2016. — Вип.2(29). — С. 72–80.

Одержано 11.02.2018